

Soạn văn 10 bài: Ra-ma buộc tội

1. Soạn văn: Ra-Ma buộc tội (siêu ngắn) mẫu 1

1.1. Tóm tắt

Sử thi Ra-ma-yan-na kể về câu chuyện tại vương quốc Kô-sa-la, có hoàng tử Ra-ma lên ngôi vì tài, đức vua cha Da-xa-ra-tha định nhường ngôi nhưng vì lời hứa với người vợ thứ nên đã đẩy Ra-ma vào rừng và trao ngôi cho Bha-ra-ta con của Ka-kê-i. Ra-ma cùng vợ Xi-ta và em trai Lắc-ma-na sống ẩn dật trong rừng. Quý vương Ra-va-na lập kế cướp Xi-ta về làm vợ, nhưng bị nàng kịch liệt chống cự. Nàng được tướng khỉ Ha-nu-man cứu thoát nhưng Ra-ma lại nghi ngờ tiết hạnh của nàng.

1.2. Bố cục

- Phần 1 (từ đầu ... "chịu đựng được lâu"): Lời buộc tội của Ra-ma
- Phần 2 (còn lại): Sự đáp lại bằng hành động và lời nói của Xi-ta

1.3. Câu 1 (trang 59 sgk ngữ văn 10 tập 1)

a, ý đúng: D

b, Hoàn cảnh tác động tới tâm trạng, ngôn ngữ đối thoại của Ra-ma:

- + Ra-ma ở với tư cách chồng, tư cách đức vua, người anh hùng buộc Ra-ma dù yêu thương vợ vẫn phải giữ bổn phận người đứng đầu cộng đồng.
- + Thấy vợ với khuôn mặt bông sen đứng trước mặt lòng Ra-ma đau như cắt
- + Sợ tai tiếng, chàng nói với nàng những lời lạnh nhạt
- + Những lời chàng nói không phải nỗi lòng sâu kín của nàng.
- Xi-ta với tư cách là vợ Ra-ma, hoàng hậu của trăm dân:
 - + Xi-ta như muốn giấu mình đi vì xấu hổ
 - + Nàng khiêm nhường trước Ra-ma
 - + Nàng muốn tự chôn vùi hình hài, thể xác của mình, nàng xót xa, tủi hèn
- Nỗi đau của Xi-ta là nỗi đau đánh mất danh dự của con người trước cộng đồng

- Xi-ta thay đổi cách xưng hô từ thân mật tới xa cách: chàng – thiếp, Đức vua, Người- ta
- Xi ta bước vào ngọn lửa cầu xin thần lửa bảo vệ và chứng minh cho tấm lòng trong sạch của nàng.

1.4. Câu 2 (trang 60 sgk ngữ văn 10 tập 1)

a, Đáp án A

Tuyên bố giao tranh với quỷ Ra-va-na để cứu Xi-ta vì danh dự của chàng bị xúc phạm (Ta làm điều đó vì nhân phẩm của ta, xóa bỏ vết ô nhục, để bảo vệ uy tín và danh dự của dòng họ lấy lòng của ta)

b, Đáp án C

Để giữ danh dự của dòng tộc cao quý, Ra-ma chấp nhận hy sinh hạnh phúc cá nhân (Người đã sinh trưởng trong một gia đình cao quý có thể nào lại lấy về một người vợ từng sống trong nhà kẻ khác, đơn giản vì mẹ ta là vật để yêu thương)

+ Chàng cũng không chịu được khi nghĩ tới việc Xi-ta “bị quấy nhiễu khi ở trong vạt áo của Ra-va-na”, từ ghen tuông thành ngờ vực

c, Những từ ngữ lặp lại trong lời nói của Ra-ma chứng tỏ tâm trạng của chàng:

+ Ra- ma thẳng thắn, dứt khoát trong lời nói của bản thân

1.5. Câu 3 (trang 60 sgk ngữ văn 10 tập 1)

Sự khác biệt giữa tư cách đức hạnh của Xi-ta với những loại phụ nữ tầm thường, thấp kém

- Tùy thuộc vào số mệnh của nàng, quyền lực của kẻ khác trong kiểm soát của nàng

+ Điều nằm trong tầm kiểm soát của Xi-ta: để thần lửa chứng minh cho tấm lòng thủy chung, sự dũng cảm, và tấm lòng trinh bạch của nàng.

+ Phụ thuộc vào kẻ khác: cái thân thiếp đây

- Vai trò của thần A-nhi trong văn hóa Ấn Độ:

- + Thần tượng trưng cho sự bất tử, sự hiện sinh, cai quản cõi người trong văn hóa Ấn Độ
- + Lời cầu khẩn của Xi-ta chứng tỏ nàng tin tưởng vị thần Lửa, tin vào sự che chở, minh chứng
- + Thần lửa quan trọng trong tâm thức, tín ngưỡng của người Ấn Độ, vị thần tối cao, mang lại sức mạnh siêu nhiên

1.6. Câu 4 (trang 60 sgk ngữ văn 10 tập 1)

Thái độ của công chúng:

- + Khiến cho dân chúng xúc động, đau xót (ai nấy, già trẻ đau lòng đứt ruột xem Gia-na-ki đứng trong giàn hỏa)
- + Các phụ nữ bật lên tiếng khóc thảm thương
- + Các loài Rắc-xa-na lẫn Ra-na-ra khóc vang trời.

2. Soạn văn: Ra-Ma buộc tội (siêu ngắn) mẫu 2

2.1. Kiến thức cơ bản

2.1.1. Tóm tắt sử thi:

Câu chuyện diễn ra ở vương quốc Kô-sa-la. Vua Đa-xa-ra-tha có bốn người con trai do ba bà vợ sinh ra. Ra-ma là con cả, hơn hẳn các em về tài đức. Vua cha có ý định nhường ngôi cho chàng nhưng bà vợ thứ Ka-kê-i đã nổi lòng đố kị và nhắc lại chuyện ân nghĩa khi xưa. Nhà vua đành đẩy Ra-ma vào rừng mười bốn năm và trao ngôi lại cho con của Ka-kê-i. Ra-ma cùng vợ là Xi-ta và em trai Lắc-ma-na vào rừng sống ẩn dật. Thời hạn sắp hết nhưng biến cố lớn đã xảy ra, quỷ vương Ra-va-na lập mưu cướp Xi-ta đem về làm vợ. Mặc quỷ vương dụ dỗ và ép buộc, Xi-ta vẫn kịch liệt chống cự. Được tướng khỉ Ha-nu-man giúp đỡ, Ra-ma đã cứu được Xi-ta. Nhưng sau đó, Ra-ma nghi ngờ tiết hạnh của Xi-ta và không muốn nhận lại nàng làm vợ. Để chứng tỏ lòng chung thủy của mình, Xi-ta đã nhảy vào lửa. Thần lửa biết Xi-ta trong sạch nên đã cứu nàng. Ra-ma và Xi-ta trở về kinh đô, khiến cho con dân được sống trong thái bình.

2.1.2. Đoạn trích là thử thách cuối cùng của Ra-ma và Xi-ta trên con đường tìm về với hạnh phúc và danh vọng. Bằng lối kể chuyện giàu kịch tính và nghệ thuật khắc họa tính cách rất điển hình, tác giả đã cho chúng ta thấy được quan niệm của người Ấn Độ cổ đại về người anh hùng, về đường quân vương mẫu mực và về người phụ nữ lí tưởng trong xã hội.

2.2. Hướng dẫn soạn bài

Câu 1 (trang 59 sgk Ngữ Văn 10 Tập 1): Sau chiến thắng, Ra-ma và Xi-ta gặp lại nhau trước sự chứng kiến của “mọi người”.

a, Công chúng đó bao gồm: anh em, bạn hữu của Ra-ma, đội quân của loài khỉ Vana-ra, quan quân, dân chúng của loài quỷ Rắc-sa-xa => Đáp án D: Tất cả những đối tượng trên.

b, Sự tác động của hoàn cảnh đến tâm trạng, ngôn ngữ đối thoại của các nhân vật:

- Nhân vật Ra-ma: Khi đứng trước rất nhiều người, thuộc nhiều tầng lớp khác nhau trong xã hội, Ra-ma không chỉ đứng trên tư cách một người chồng mà còn trên tư cách một người anh hùng, một đức vua. Tư cách kép ấy khiến Ra-ma phải có những thái độ ứng xử phù hợp. Chẳng không thể nói nguyên nhân của cuộc chiến kia chỉ đơn thuần là cứu người vợ của mình mà còn phải nói rõ rằng lí do của cuộc chiến là để lấy lại danh dự của dòng tộc chàng (dù chàng có yêu thương, xót xa cho người vợ thì vẫn phải giữ bản phận gương mẫu của một đức vua anh hùng).

- Nhân vật Xi-ta: Xi-ta vừa là người vợ của Ra-ma, đồng thời cũng là hoàng hậu của một nước. Lời của nàng nói không phải chỉ hướng vào Ra-ma mà còn là hướng vào tất cả mọi người có mặt ở đó, do vậy mọi lời nàng nói ra đều phải cẩn trọng, làm sao để mọi người hiểu được tấm lòng của nàng đối với chồng và giữ được sự cao quý của một hoàng hậu.

Câu 2 (trang 59 sgk Ngữ Văn 10 Tập 1):

a, Theo lời tuyên bố của Ra-ma thì chàng giao tranh với quỷ Ra-va-na, tiêu diệt hắn để giải cứu Xi-ta vì danh dự người anh hùng bị xúc phạm khi Ra-va-na dám cướp vợ của chàng => Đáp án A.

b, Chàng ruồng bỏ Xi-ta vì danh dự không cho phép người anh hùng chấp nhận một người vợ đã chung chạ với kẻ khác ("Người đã sinh trưởng... một vật để yêu đương). Tuy nhiên cũng không phủ nhận được rằng trong thái độ ruồng bỏ Xi-ta của Ra-ma có "sự ghen tuông của người chồng" => Đáp án C.

c, Trong lời nói của mình, Ra-ma lặp lại nhiều nhất những từ ngữ liên quan đến tài nghệ và nhất là danh dự ("nhân phẩm", "uy tín", "tiếng tăm", "gia đình cao quý"...) của đức anh hùng. Chàng hiểu sâu sắc vai trò của chàng cũng như các khuôn mẫu của xã hội để dân chúng noi theo. Do đó, dù rất đau khổ và thương yêu vợ của mình, Ra-ma vẫn phải giữ trọn bốn phận: trước mặt mọi người, chàng nén lòng để nói "những lời gay gắt khó tả", những lời "tàn nhẫn chưa từng có" dù cho những lời ấy có thể làm tổn thương đến Xi-ta, anh em, bạn hữu của chàng ("nàng có thể để tâm đến...Vi-phi-sa-na cũng được"). Bên cạnh đó là sự lúng túng, bối rối và không đành lòng nơi chàng khi chàng nói, dù với thái độ dứt khoát ("phải biết chắc điều này...", "ta nói rõ cho nàng hay...").

d, Khi Xi-ta bước lên giàn lửa, trong lòng của Ra-ma cũng đang chịu thử thách thật dữ dội, sự căng thẳng và có phần bất lực khi chỉ dám đứng nhìn người vợ yêu thương của mình bước gần tới sự đau đớn và cái chết ("Vào lúc đó, chẳng có ai trong...mắt dán xuống đất).

Câu 3 (trang 59 sgk Ngữ Văn 10 Tập 1):

- Trong lời đáp của mình, Xi-ta đi từ sự đau đớn, mất tự chủ đến sự bình tĩnh, lấy lại được vị thế của mình ("Lấy tà áo lau nước mắt... nức nở, nàng nói), những lời nói của nàng dịu dàng mà đầy sức mạnh, thấu tình đạt lý:

+ Xi-ta khẳng định tư cách, phẩm hạnh của mình, đưa ra những lời trách khi Ra-ma không suy xét chính chắn mà so sánh nàng ngang hàng với hạng phụ nữ tầm

thường: có thể những người phụ nữ kia sẽ thay lòng đổi dạ khi ở trong hoàn cảnh của nàng, nhưng nàng thì không. Xét cho cùng, một người phụ nữ đã từ bỏ cung điện sa hoa để theo chồng vào rừng chịu khổ, người con gái được sinh ra bởi Đất Mẹ không thể bị đánh đồng với hạng phụ nữ tầm thường kia được.

+ Xi-ta phân biệt giữa sự phụ thuộc vào số mệnh của nàng, quyền lực của kẻ khác và điều trong vòng kiểm soát của nàng: Việc nàng bị bắt cóc và bị quỷ Ra-va-na động chạm xảy ra khi nàng bị ngất đi, đây là việc ngoài ý muốn của nàng. Còn trái tim cùng tình yêu, những thứ nàng chủ động vẫn luôn dành trọn cho Ra-ma. Nàng nhắc lại việc Ha-nu-man ngộ ý muốn cống nàng đến gặp chồng nhưng nàng từ chối như một minh chứng khẳng định thêm cho sự trong sạch của mình.

- A-nhi – thần Lửa là một vị thần rất quan trọng trong văn hóa của người Ấn Độ. Thần Lửa có mặt ở khắp mọi nơi nên có thể biết được mọi hành động tốt, xấu của con người đã làm. Nghi lễ thử lửa cũng vì thế mà được tin rằng có thể kiểm chứng đức hạnh của người phụ nữ. Việc Xi-ta chọn cách tự thiêu mình và lời cầu khẩn của nàng trước khi bước vào giàn lửa là một phép thử để chứng minh tiết hạnh của bản thân, hành động này vừa hào hùng vừa bi thương. Xi-ta đã nhờ đến thần Lửa để chứng minh phẩm tiết thủy chung của nàng đối với người chồng trước mặt tất cả mọi người, đem lại một cái kết đẹp hơn cho câu truyện.

Câu 4 (trang 59 sgk Ngữ Văn 10 Tập 1):

Chứng kiến cảnh Xi-ta bước chân vào giàn lửa đang cháy lớn là một cảnh đêm đến cho người chứng kiến nhiều cảm xúc, mọi người ai nấy đều xúc động, thương xót cho nàng ("Ai nấy, già cũng như trẻ đau lòng đứt ruột... Các phụ nữ bật ra tiếng kêu khóc thảm thương). Và có thể nói, hình ảnh của Xi-ta là hình mẫu của một người phụ nữ hội tụ đầy đủ những phẩm chất của người phụ nữ lí tưởng ở Ấn Độ xưa.

Trên đây VnDoc.com đã giới thiệu tới bạn đọc tài liệu: [Soạn văn 10 bài: Ra-Ma buộc tội](#). Để có kết quả cao hơn trong học tập, VnDoc xin giới thiệu tới các bạn học sinh tài liệu [Đề thi học kì 1 lớp 10](#), [Soạn bài lớp 10](#), [Soạn văn 10 ngắn nhất](#) mà VnDoc tổng hợp và đăng tải.